

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
21. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 9.07.2002. godine s početkom u 10:10 sati

PREĐSEJDAVAJUĆI
NIKOLA ŠPIRIĆ

Poštovani delegati, cijenjeni gosti, uvaženi predstavnici sredstava javnog informisanja otvaram 21. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dame i gospodo, današnjoj sjednici Doma naroda prisustvuje 13 delegata, 5 iz reda bošnjačkog naroda, 4 iz reda hrvatskog naroda i 4 iz reda srpskog naroda. Dakle, konstatujem da imamo kvorum i možemo punovažno i punopravno odlučivati na današnjoj sjednici a javnosti radi svoj izostanak je radi službenog odsustvovanja najavio delegat gospodin Goran Turjačanin.

Vi ste dobili danas dnevni red. Prvo ste dobili dnevni red sa jednom tačkom dnevnog reda to su izmjene i dopune Izbornog zakona – član 100. Predlagač Savjet ministara. U toku jutra ste, odnosno na stolu ste zatekli dnevni red, sa dve tačke dnevnog reda. To je druga tačka dnevnog reda Sporazum o razvojnom kreditu. Kredit za prilagođavanje poslovnog ambijenta između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj.

Želim da vas obavijestim da mi u Kolegiju nismo imali punu saglasnost. Gospodin Tokić je bio suzdržan iz razloga što predlagač ovog sporazuma za ratifikaciju nije tražio hitnu proceduru. Ja želim da vas obavijestim i da vas zamolim da sam imao više razgovora sa ambasadorima najuticajnijim na razini zemalja sa zahtjevom da se izvrši ratifikacija ovog sporazuma, da sam imao razgovor čitavo jutro i po podne sa Savjetom ministara i sa Predsjedništvom da je, također, bitno zarad ekonomske pozicije BiH da se ovaj sporazum danas ratifikuje, kako bi ga i Predstavničko vijeće 16.-tog izvršilo ratifikaciju tog sporazuma. Naime, radi se o kreditu od 44 miliona dolara. 4 za podršku državnog budžeta i ostalo za podršku budžetima entiteta, 22 entitetu Federacije i 18 entitetu RS. Imao sam, također razgovor sa visokom predstavnikom koji misli da bi dobro bilo, odnosno zahtijeva da danas izvršimo ratifikaciju ovog sporazuma. Zato molim vaše razumijevanje da danas prihvatimo ovu tačku dnevnog reda, s tim što bi, da bismo ispoštovali Poslovnik na čemu insistira s prvom kolega Tokić napravili pauzu iza prve tačke i da nadležna komisija razmatra ovaj sporazum. Dakle, pauzu od pola sata kako bi mogli izvršiti ratifikaciju ovog sporazuma. Ja vas najiskrenije molim da shvatimo potrebu, dakle, da usvojimo i tačku 1. i tačku 2. Mislim da ekonomska situacija i pozicija običnog čovjeka u BiH nas upućuje na hitnost ratifikacije ovog sporazuma kako bi se povukla neophodna sredstva vezana za demobilisane borce u Federaciji i, naravno, u Republici Srpskoj kako bi se, jednostavno izašlo iz te, ili barem ublažila ekonomska kriza, ekonomsko-socijalna. Ako bude potrebe kasnije da obrazložim ovaj svoj stav, ja ću, naravno, tražiti učešće u rasprvi. Evo otvaram raspravu vezano za ponuđeni dnevni red.

Izvolite, ko se javlja. Dopredsjedavajući gospodin Tokić. Izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, gospodo izaslanici, delegati, moja želja samo da pojasnim svoje stajalište, radi se o zaštiti poslovničke materije i ne umanjujući ništa značaj ovog zakona, odnosno ratifikacije ovog sporazuma. Ja bih htio danas reći da je današnja sjednica zakazana kao vanredna sjednica, kao vanredna sjednica sa samo jednom tačkom dnevnog reda. Ako bi govorili o hitnosti stavljanja drugih tačaka na dnevni red, ja vam mogu slobodno sada pročitati još deset tačaka za koje su se stekle sve poslovničke mogućnosti pa čak i obaveze da danas bude na dnevnom redu kao hitno.

Za ovu tačku dnevnog reda nema poslioničkog zahtjeva ni jejdnog od ovlaštenih lica da bude kao tačka dnevnog reda na toj sjednici, a lično sam dobio sporazum prije pola sata i vjerujem ja gospodinu Špiriću da ga je zvalo puno ambasadora, ali bi bilo korektno istaći da je povodom drugih zakona, ne samo zvalo, nego i održavani sastanci na kojima se apriori, najurgentnije, najhitnije tražilo usvajanje seta drugih zakona.

Prema tome, moja suzdržanost u ovom pitanju jeste nepoštovanje poslovničke procedure i kako bih rekao dvostruki kriteriji sa aspekta hitnosti. Ja tvrdim da ima još deset ništa manje hitnijih, čak bih se usudio reći, htinih tačaka dnevnog reda koje smo morali staviti danas. Sjednica je zakazana po proceduri vanredne sjednice sa samo jednom tačkom dnevnog reda i misim da nije dobro, za sedam dana mi imamo, defakto, sjednicu novu za sedam dana prviti taj stepen brzine, na bazi usmenih razgovora, bez poslovničkog zahtjeva ponavljam ni Vijećaministara ni Predsjedništva da ovo ide po hitnoj proceduri. Naravno, nemam ništa protiv ratifikacije ovog sporazuma, moj odnos prema ratifikaciji i usvajanju zakona uvijek bio vrlo jasan i ja ne bih želio da se danas to dovede u pitanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Tokiću. Za riječ se javio gospodin Ibrahim Spahić. Želim samo da kažem da nema povrede Poslovnika nasprem stavljanja ove tačke dnevnog reda. Ova je sjednica sazvana po hitnom postupku, dakle, nije vanredna sjednica nego sjednica po hitnom postupku, koristi se član 4.2. tačka 3. Poslovnika. Ukoliko Dom odluči da postoje razlozi da ratifikujemo sporazum mi ćemo ga ratifikovati i mislim da ne kršimo Poslovnik. Ukoliko ne odluči, naravno i ta mogućnost postoji, ali samo da znamo da ne postoji kršenje Poslovnika. Predsjedavajući može, ukoliko odluči, zakazati hitnu sjednicu i materijale podijeliti u toku sjednice. Ja mislim da bi dobro bilo da danas izvršimo ratifikaciju. Ako podijedi mišljenje da nije dobro da to ratifikujemo, ja sam legalista ja ću i takvu odluku Doma da poštujem. Riječ ima gospodin Spahić. Izvolite. Naravno, slažem se sa gospodinom Tokićem da ima još zakona koji traže hitnu proceduru, ali mislim da ćemo na narednoj sjednici.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dobro, gospodine Špiriću sve u redu. Gospodinu Špiriću predsjedavajućem želio bih reći prije svega da se, dajući maloprije sebi sami riječ, zapravo razriješili jednu dilemu zašto bih volio povodom ovog predloženog dnevnog reda. U pravu je ovog puta gospodin Tokić, kad govori da, kad se u ime Kolegija ili predsjedavajući izlazi za dnevni red izlazi i tržai saglasnost od Doma da je korektno, ima dovoljno vremena i procedura je normalna, pogotovo što dolazi to od državnih organa, koji su isto u ovoj zgradi ili deset minuta od ove zgrade, da pošalju formalni zahtjev i da poštuju Poslovnik. Ništa to ne košta da se napravi pauza kako ste

prvi put predložili, poslije ovog usvajanja izmjena i dopuna Izbornog zakona i da obezbijedite potpisan zahtjev prema Kolegiju i prema Domu naroda. To je formalna stvar, ali ona je važna zbog toga što se to zove samopoštovanje.

Što se tiče intervencije gospodina Tokića, ja sam se tim povodom i javio zato što je on konstatovao jednu činjenicu koja je potpuno tačna, a to je, da postoji jedan niz materijala prijedloga, zakona, interpelacija, dokumenata, odluka koji su morali biti na dnevnom redu, ako ne ove hitno zakazane sjednice, onda na sjednici od 15. jula koju su zakazali i na čijem dnevnom redu nema niz dokumenata i odluka kojima je prema Poslovniku isteklo vrijeme i ja ne bih htio zadržavati vašu pažnju, ništa više, nego bih htio skrenuti pažnju Kolegijumu da je istekao mandat, danas smo dobili na sto, rekao bih obaveza ne mandat Vijeća ministara u roku od 60 dana dužni su bili odgovoriti na interpelaciju koju sam uputio o ekonomsko-socijalnoj situaciji u BiH. Danas smo dobili odgovor koji je datiran sa 5. ovog mjeseca i ja vas molim

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim držite se dnevnog reda.

IBRAHIM SPAHIĆ

I ja vas molim kao što ste promptni u dogovoru sa ambasadorima i sa Predsjedništvom i Vijećem ministara da poštujete i ono što su delegati inicirali, što je Vijeće ministara poštovalo, izvršilo svoj posao da stavite na dnevni red.

NIKOLA ŠPIRIĆ

... ja vas molim da vodite računa. Dnevni red se mora poštovati.

IBRAHIM SPAHIĆ

Pošto je rasprava o dnevnom redu, ovo je rasprava o činjenici da poštujete Poslovnik ovog i sljedećeg puta također.

ILIJA ŠIMIĆ

Riječ ima gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, cijenjeni delegati, uvaženi gosti, ja bih molio delegate kad se pozivaju na povredu Poslovnika da se drže tog poslovnika i pozovu se na član koji je povrijeđen. Sjednica je sazvana u skladu sa članom 42. tačka 3. Poslovnika u kojem decidno stoji. U hitnim slučajevima ili na zahtjev jednog kluba delegata i najmanje pet delegata ili na osnovu vlastite odluke, predsjedavajući može sazvati sjednicu u roku od tri dana. U tom slučaju dnevni red sjednice kad je, u opravdanim slučajevima može biti predložen za vrijeme njenog održavanja a materijal podijeljen na samoj sjednici. Ima li nešto sporno gospodine Spahiću? Nema. A sad moram da vam kažem, najveća nesreća ove države i njenih građana što počesto predstavnici međunarodne zajednice iskazuju više brige za budućnost običnih smrtnika. A ja želim danas javno da kažem da Predsjedništvo i Savjet ministara su suviše skupi da budu poštarji između OHR-a i Parlamenta. To je situacija koja nas je natjerala na ovu tačku dnevnog reda. Želim da vam pročitam odluke s kojima nas Predsjedništvo upozorava da je imalo 140. sjednicu Predsjedništva zakazanu hitno posvećenu ovom sporazumu. Zar to nije validan dokument za ovaj parlament? Želim da kažem da nas obavještavaju da je

Vijećeministara donijelo odluku da je sporazum potpisala ministrica Hadžiahmetović 10. juna., ali ono štoje posebno sporno, ja sam zvao Predsjedništvo i molio ih da mi pošalju zahtjev po članu 100. da danas odlučujemo. Neće ljudi. Trebam li javno da to kažem iza ove govornice neće. Ali, mi imamo prvo da cijenimo da je to hitno zarad naših građana i da im pokažemo da baš sve i ne zavisi od njih. Ja vas molim, htio sam da ovo ne izgovorim, ali pošto ste tražili moram javnosti radi da to kažem.

Ja sam jutros u toku zasjedanja sjednice Vijeća ministara otišao na zasjedanje i razriješavao dileme da bi to mogli ratifikovati. Ja vas sad pitam. Šta dobijamo, ukoliko danas ne ratifikujemo sporazum a izvršimo ratifikaciju 18. a nema povrede Poslovnika. Slažem se ja da ima prijekih i prečih zakona koji stoje u proceduri iz ovih ili onih razloga koji su predmet različitih političkih polemika, ali kad steknemo potreban minimum i potreban konsenzus, svi zakoni će biti usvojeni. Treba rđiti na tome i to smo i do sada činili, ali ako ima političkih nesporazuma, ja sam ovu ratifikaciju ovog sporazuma, ja vas molim da ih javno iznesemo i kažemo neće biti tačka dnevnog reda. Mislim da nema potrebe da se mi nadmudrujemo. Nema povrede Poslovnika. Ako se izjasnimo da pobijedi opcija da ne može biti dđanas ratifiakcija neće je biti, ali taj način na koji želite, ono što sam rekao da na poziv ambasadora razvijenih ili najrazvijenih država da cijene da bi dobro bilo, želim da javno kažem da iskazuju veću brigu, nažalost, od predstvnika vlasti u BiH, ali ste vi vrlo često koristili ovu govornicu pa rekli postignut je sporazum negdje. Ne vidim razloga da imate dvostruki aršin. Šta vam smeta ako ljudi imaju brigu? Šta vam smeta ako komuniciraju sa Špirićem i zahtijevaju da to bude. Imam dojam da ste izgubili... što nam je bilo ugodno dve godine. Pa valjda je i međunarodna zajednica doošla u situaciju da vidi s kim ima posla i ja mislim da će ... svak svoje dio odgovornosti, pogotovo Predsjedništvo i Savjet ministara. Često smo, najčešće dovedeni u situaciju da zarad lošeg rada tih organa imamo ovakve rasprve. Hvala vam lijepa.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ne znam gospodine Špiriću da li ste vi pratili, uopće što sam ja rekao. Ali, očito je da niste. Ja sam vas podržao u vašoj naknadnoj intervenciji i rekao bih da bi najbolje bilo da je ostao prijedlog kako ste dali u početku, a to znači kad završimo tačku 1., završimo htuo zakazanu sjednicu za koju smo dobili dnevni red, napravimo pauzu, ljudi radi samopoštovanja pročitaju ove papire koje vi interpretirate i onda imamo tu tačku dnevnog reda nakon te pauze. Ništa ja nisam bio protiv ni vašeg prijedloga niti pristupa. Naprotiv, to je u skladu sa Poslovnikom. Prema tome, ja uopšte nisam kršio Poslovnik. Samo sam vam zahvalan što ste mi rekli da ste vi učinili napor kao predsjedavajući da ste tražili od Predsjedništva da u te tri rečenice saopšte da vas poštuju kao predsjedavajućeg, Kolegij i ovaj dom i da traže po Poslovniku napravi ova rasprva po hitnom postupku. Pošto ste vi to izgovori ja nemam nikakav komentar i želim vam čestitati na otvorenosti koju ste pokazali u ovoj naknadnoj intervenciji.

Dakle, kod mene imate potpunu potporu zato da se nakon rasprave po dnevnom redu koji je zakazao Kolegij, napravi pauza da delegati pročitaju ovaj dokument koji su dobili i u skladu Poslovnikom našu intervenciju i želim da izrazim zadovoljstvo zbog nepoštivanja od strane Predsjedništva Doma naroda Parlamentarne skuštine BiH i njegove uobičajene procedure da se pismenim putem obrate svom domu u kome su znali često biti jedanput u tri dijela a, inače, jednom ili drugoj trećini, dvotrećinski, jednotrećinski prisutni na ovom domu i red je da Poslvonik ove kuće Doma naroda bude poštovan. Vi ste rekli da su to oni odbili i meni je drago da ste vi deklarirali poziciju predstavnicima. Nikakvu drugu vrstu intervencije s

moje strane niste imali a podržao sam gospodina Tokića koji je s prvom upozorio da ima desetak različitih prioriternih z akona koje smo mi kao Dom u svom programu rada usvojili i zbog samopoštovanja i svoga i drugih delegata tražio sam da vodite računa da 15. da ovo ljetno zasjedanje, ne vjerujem da će biti zakazana do 30. nego vanredna hitna sjednica pregledate materijale koje ste nam vi uputili u ime Kolegija ili naša služba i osigurate da u dnevni red uđu dokumenti, naveo sam samo jedan primjer a mogao bih i ja devet-deset ali neću to je interpelacija koja je nakon više od dva mjeseca završena kao odgovor Vijeća ministara prema ovom domu a tu interpelaciju ste vi kao tri člana Kolegija podržali i zatražili to od Vijeća ministara. Da bi sami sebe poštovali, mislim da je red da preispitate dnevni red za 15.-ti i nikakve druge intervencije s moje strane nema. Ja ću poduprijeti ovaj dnevni red, pod uvjetima koji ste vi predložili. Dakle, pauza nakon prve tačke dnevnog reda. Ukoliko Predsjedništvo promisli o ovom vašem javnom iznošenju činjenice da nije dostavilo i da je odbilo dostviti taj formalni zahtjev. Kad dostvi tim bolje. Ukoliko ne bude vi se koristite legitimno Poslovníkom i možemo touvažiti, ali moramo imati ovo saznanje koje ste vi tačno i precizno rekli. Pri tome ja ambasadore u nikakvom takvom kontekstu kao vi nisam pominjao i mislim da je u redi da oni kao partneri nastave da rade i popunjavaju praznine u našoj međusobnoj komunikaciji koja mora biti regularna istog časa kad je održana vanredna sjednica Predsjedništva zbog važnosti i hitnosti ovog sporazuma isti dan je trebalo Predsjedništvo pola sata poslije toga svojim zaključkom zatražiti hitnu raspravu i ne bi bilo problema. To je ono što bih želio reći, dakle, samopoštovanje i ništa drugo. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spahiću, gospodin Divković pa gospodin Tokić. Izvolite.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja sam se javio da govorim o dnevnom redu, je li tako. Na to valjda imam pravo po Poslovníku i to je tačka dnevnog reda. Međutim, moram sad prije nego što kažem ono što sam, zaista, mislio reći, odgovoriti na nešto što je Špirić ovdje rekao. Ne znam da li je to uputio čitvom ovom redu jer u njega je gledao ili pojedinca u to nisam siguran. Međutim, gospodine Špiriću kad ste govorili da li ima političkih nesporazuma oko sporazuma, moram vam reći da nema nesporazuma ni sporazuma. Sporazum smo ovdje našli na stolu. Nisam ga pročitao ni ja ni drugi, tako da ni sa kim nisam mogao raspravljati na tu temu. Prema tome, to sigurno nije nikakav razlog da ovdje osporvamo ili podržvamo da ovo bude na dnevnom redu. Isto tako niko, ja se nadam, nije izgubio krilo u kome je bilo ugodno dvije godine ovdje. Ne radi se uopšte o tome. Mi govorimo samo o jednoj jedinoj stvari, a to je da li ovaj sporazum, koji je stavljen na dnevni red, da li ga treba prihvatiti da uđe u dnevni red ili ne. Ako bude prihvaćen da uđe, ja sam duboko ubijeđen da će on proći kao i svi sporazumi koji su tu došli.

Znači, to nije sporno. U tom cilju da bi meni bilo jasno, nisam se konsultovao ni sa klubom ni sa kim, nego govorim potpuno u svoje ime i ja bih jako volio, cijeneći i vaše obrazloženje gospodine Špiriću. Međutim, mislim da bi meritorni predlagači neko iz Vijeća ministara iz Predsjedništva ako su oni predlagači trebali izaći za ovu govornicu i objasniti potrebu da se ovaj sporazum uvrsti danas u dnevni red, obzirom da znamo da za sedam dana imamo novu sjednicu i da je baš hitno da danas bude. Ukoliko to obrazloženje prihvate delegati, a ja vjerujem, ako obrazloženje bude, što se kaže, pravo onda ćemo svi podržati da to uz normalno prekid sjednice, raspravu na komisiji meritorno itd. vratimo na sjednicu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Divkoviću. Riječ ima gospodin Tokić pa Genjac.

SEJFUDIN TOKIĆ

Meni naprosto predsjedavajući i gospodo izaslanici, delegati nije jasno zašto dolazimo u ovu poziciju, ali, obzirom da ste predsjedavajući pokrenuli tu debatu gdje se krši Poslovnik ja ću navesti tri elementa drastičnog kršenja Poslovnika s aspekta procedura.

U članu 100. decidno se iznosi kada predlagač zatraži da se po članu 100. razmatra određeni zakon, obaveza je predsjedavajućeg i Kolegija da na narednoj sjednici to iznese pred Dom. Mi sad imamo dva vrlo hitna zakona koja su stigla poslanicima. Ja ću pomenuti to je Zakon o carinskoj tarifi koji je uslov svih uslova za naše uključivanje u svjetsku organizaciju i o tome ne telefonom vama Špiriću nego javno OHR obavijestio javnost na određen način upozorio Parlamentarnu skupštinu BiH da mora što prije usvojiti taj zakon. Slično je i sa aspekta zakona o tužilaštvu, tužilačkom savjetu koliko se sjećam. Ne znam tačno formulaciju zakona, ili, pak, zakon o veterinarstvu po članu 99. je upućen i obavezan je bio, također, da se stavi na narednu sjednicu, sve su poslovničke obaveze stekle se. Nije potrebno da ovdje objašnjavam koliko je neophodno da se o tome. Ako ovu sjednicu ne tretiramo kao hitnu sjednicu, vanrednu sjednicu pod navodnicima, onda ova sjednica nije mogla drugačije početi nego sa informacijama o usaglašavanju o onome što je bilo na prošloj sjednici, a odnosilo se na zakon o PBIS-u. Da li smo usaglasili proceduru za usvajanje zakona o PBIS-u, odnosno da li smo usaglasili i druge dokumente koji su bili ... Sva tri ova elementa su imperativno napisana u Poslovniku i radi se o tri prekršaja Poslovnika, u kojima ja, naprosto, sam sudržan i ne želim učestvovati, ali potpuno prihvatam sugestiju i čak opredjeljenje da u krajnjoj liniji Dom donosi ovu odluku. Dakle, Dom može danas donijeti odluku da sve ove poslovničke na određen način činjenice ne uvaži ako postoji snažna argumentacija da je potrebno danas a ne za 7-8 dana ratificirati ovaj sporazum koji još nismo pročitali i u tom kontekstu za moje glasanje o ovoj tački dnevnog reda presudno će biti izjašnjavanje Vijeća ministara, dakle, Ministarstva za vanjsku trgovinu sa argumentacijom šta je to hitno u ovih sedam dana ili, pak, Predsjedništva.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Tokiću. riječ ima gospodin Genjac. Poštovane kolege, ono što je tokom ove rasprave o dnevnom redu, možda zajednički sadržaj je, ocjena da međunarodna zajednica vodi više brige o građanima BiH nego predstavnici aktuelne vlasti. Meni ostaje da se složim s tim i, da imajući to u vidu predložim neke zaključke.

Dakle, osim odnosa prema građanima BiH, ja mislim da bi i prema Parlamentarnoj skupštini, recimo prema Domu naroda, Vijećem ministara trebalo iskazati jednu dozu poštivanja. Šta mislim pri tome. Ako ja 15 minuta prije početka sjednice dobijem sporazum o kreditu koji je negdje stotinjak miliona KM, to je zaista pretenciozno smatrati da smo mi ovdje toliki ekonomski stručnjaci da za pola sata procijenimo o čemu se tu radi i da damo svoj sud o tome.

Naravno, pošto ja nisam u toj aktuelnoj vlasti ja ne znam ni aspekte niti je sa mnom koji ambasador kontaktirao ni visoki predstavnik. Ne znam te momente šta je važno? Zašto je hitno? Zašto je potrebno? Koji su momenti iz tog sporazuma? O tome će Vijeće ministara govoriti kad bude potrebno. Međutim, da bi se, zaista, sačuvao kredibilitet ovog doma i da bi

se ispoštovao Poslvonik, koji, zaista poznaje vanredne sjednice i poznaje ostale sjednice. Ovdje ne piše da je vanredna sjednica. Ovo je sjednica. Sazivam 21. sjednicu. Dakle, d bi se ispoštovao Poslvonik i da bi se ispoštovala situacija, ja imam prijedlog da mi sutra zakažemo sjednicu vanrednu, na kojoj će biti i ovaj sporazum i svi zakoni koji su neophodni i izuzetno hitni i izuzetno bitni. Naravno, sutra prije podne da održimo sjednice komisija, da se o svemu izjasnimo, da donesemo sud, da razmotrimo da čujemo stav Predsjedništva, Vijeća ministara i da po podne da održimo vanrednu sjednicu i zbog ovog sporazuma koji je važan da sva pitanja ostala koja su hitna koja su stigla da se stave na dnevni red i da to sutra završimo. Mislim da to dugujemo prema javnosti, jer nas je većina ovdje profesionalnih poslanika. Dakle, moj prijedlog molim da se stavi na glasanje. Nisam spreman da danas, u toku ove sjednice, na ovaj način, nakon pauze od pola sata razgovaram o sporazumu ove vrste, pogotovo što se pojavljuje u javnosti određene ocjene da je za ovih godinu dvije većnegdje oko milijardu zaduženje po osnovu kredita dostiglo. Msilim da bi bilo važno o toj cifri zaduženja razmatrati je i ukupnu i prijanju i sadašnju pa da bi se o kreditima reda veličina 100 miliona moglo razmatrati.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem delegatu gospodinu Genjcu. Ko se dalje javlja za riječ? Javlja se potpredsjedavajući gospodin Šimić. Izvolite.

ILIJA ŠIMIĆ

Dao sam suglasnost dragi prijatelji i poštovane kolege da se ovaj sporazum uvrsti na dnevni red. Znajući da nam Poslovnik nije dovoljno precizan i na to smo upozoravali više puta. Moje kolege i gospodin Špirić i Tokić su, ovdje, zapravo, u pravu. I jedan i drugi citirajući određene članove imaju te članove uz svoje pozitivne tvrdnje. Ja bih se ovaj put opredijelio za tvrdnju gospodina Špirića iz prostog razloga, jer mislim da je bila pozitivna nakana i želja da se jedan sporazum ratificira i da se, kako je i rečeno u obrazloženju, kredit efektuira za budžete.

Moje kolege, ja ću ustupiti govornicu vrlo rado kome god treba, ali nas je malo i nema potrebe da rasprvljamo dok je neko za govornicom.

Dakle, što se tiče složenosti sporazuma, ja ne dijelim to mišljenje, relativno je jednostavan, ne spadam u eksperte ekonomske misli, ali nakana ovog sporazuma je, relativno jednostavna i zbog toga sam ja sklon da uvrstimo u dnevni red i da ga ratificiramo.

Kritike prema Vijeću ministara aposlutno dijelim i potpisujem, to je naša stvarnost, jedan papir koji stvarno može doći u pet minuta nije tu i te kritike mi, odista, trebamo adresirati i zapisati. Što se, pak, tiče međunarodne zajednice, nisam sklon da za govornicom suviše koristimo takvu argumentaciju. Jasno je čemu ona služi. Ja ne spadam u one koji misle da predstavnici međunrodne zajednice, uključujući visokog predstavnika imaju veću brigu za naše građane i za naša narode i za ovu zemlju nego mi. Druga je stvar što pojedini aspekti vlasti i opozicije čine sve što mogu učiniti da povremeno autoriteti međunarodne zajednice moraju arbitrirati, čak, što onda stvara dojam da je veća briga kod njih. Ne radi se o tome. Radi se o mogućnosti arbitriranja što je vrlo žalosno kad do toga dođe. Dakle, mi smo parlamentarni dom i potpuno je prirodna situacija da pred sjednicu koja ima jednu točku dnevnog reda o kojoj jedva da ima rezona raspravljati da mi sada parlamentrne energije

trošimo na dnevnom redu. Ja to vrlo uvažavam i poštujem, ali bih, ipak, molio da se izjasnimo o dnevnom redu i da idemo raditi. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem koopredsjedavajućem Šimiću. Za riječ se javio gospodin Jusufović. Ja molim predstavnike Savjeta ministara, ukoliko cijejne da je neophodno uzeti učešća u rasprvi i dati potrebna objašnjenja da se jave za riječ, inače ćemo zaključiti rasprvu i izjasniti se o dnevnom redu.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, gospodo ministri, dame i gospodo, s obzirom, ako sam ja dobro shvatio sada je prijedlog da se glasa o dnevnom redu, gdje bi pored postojeće tačke bila uvrštena i ova o kojoj ste govorili. Pošto je ovo iz vedra neba a iz Kluba bošnjačkih delegata već smo imali prilike da čujemo mišljenje trojice delgata, ja smatram da nam treba u ime Kluba 5 do 10 minuta da jednostavno odlučimo, uopšte, kako ćemo glasatio dnevnom redu, s obzirom na ovu novu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine Jusufoviću, ako može kad iscrpimo rasprvu, daćemo pauzu deset minuta nije sporno, ili da damo automatski pauzu. Insistirate li odmah na pauzi?

MUNIB JUSUFOVIĆ

U svakom slučaju prije glasanja.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Okej, zahvalan. Gospodin Ilić pa privodimo raspravu kraju.

DRAGUTIN ILIĆ

Gosodo predsjedavajući, kolege delegati, uvaženi gosti, mislim da je dnevni red uvijek prilika da se neke stvarimalo politizuju. Pa hajde da i ja dam neki svoj doprinos tome.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim ako nije nužno da ne dajete doprinos politizaciji nego raspravi.

DRAGUTIN ILIĆ

Pa evo kad su to dobili drugi pravo zašto bih ja to sebi uskratio pravo. Molim vas lijepo, pošto sam ja odgovoran čovjek i želim da budem odgovoran čovjek prema onima u čije ime istupam, ovdje su danas, odnosno priznali smo danas nešto što je stvarnost i što građani BiH znaju, ali evo, ili naslućuju a nisu nikada javno čuli, a to je da postoje kooperativni i manje kooperativni političari, odnosno oni koji se dodvoravaju međunarodnoj zajednici, e da bi stekli neke pozicije, jer međunarodna zajednica ovdje odlučuje ko će biti na kojoj dužnosti a ko neće a ne građani koji to biraju na slobodnim izborima.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim, rasprva o dnevnom redu gospodine Iliću. Dnevni red ima dvije tačke.

DRAGUTIN ILIĆ

Ovo što ja govorim je vezano za drugu tačku dnevnog reda, a to je, hoću da kažem građanima BiH, da neodgovorni političari, nesposobni zadužuju danas našu djecu u narednih sto godina, zato što nismo danas u stanju da riješimo neke stvarik oje smo bili dužni da riješimo i, prošli put sam upozoravao kad je bio sporazum o tome da se zadužimo da bi dobili stranu konsultansku pomoć oko privatizacije. I sada se protivim tome da se zadužujemo prekomjerno, jer smo već zaduženi da ne znam ni kako će se ti dugovi vratiti. Onaj ko je dužan on ne može biti stamostalan i ne može biti, nema ni dostojanstvo i sve to o čemu pričamo sve to pada u vodu. Onaj ko je dužan on mora da sluša onoga kome je dužan i zbog toga samprotiv bilo kakvog zaduživanja ako zato nema debele argumentacije, šta to zaduživanje donosi. Donosi li to zaduživanje da ćemo sutr apokrenuti proizvodnju i moći odatle vratiti taj dug ili ćemo rasprodati ovo malo prirodnog bogatstva koje ima a koje pripada cijelom narodu. Evo to je razlog zbog čega sam se javio. Ja ovdje vidim ulogu međunarodne zajednice sasvim drugačije od nekih političara. Njih vidim kao ljude koji su došli da nam pomognu da uspostavimo jedan normalan sistem a ne da se dodvoravamo pa čak tužakamo jedni druge tamo pa su jedni više a jedni manje kooperativni. Ja ću uvijek prihvtiti argumentaciju i uvijek ću prihvatiti dobronamjerno savjet ako to ide u korist građana BiH.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Iliću. Riječ ima gospodin Džaferović. Izvinjavam se ministar Mihajlović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, ja mislim da smo mi potpuno bespotrebno izgubili već 40 minuta vremena na ovoj sjednici. Ja bih volio da mi se ovdje objasni zašto je tolika žurba i hoće li BiH šta izgubiti ukoliko mi za 7-8 dana kada imamo zakazanu redovnu sjednicu, a ona je zakazana 18. budemo imali ovaj sporazum na dnevnom redu. Ta stvar nije ovdje pojašnjena i ja mislim da za osam dana, dakle, do 18. ili devet dana neće nastupiti nikakv šteta. To će biti vrijeme za koje će odgovarajuće komisije sjest, rsprviti pitanje iz ovog sporazuma, dati svoj sud nama kao delegatima i mi ćemo se tada 18. kada je zakazana sjednica moći o tome izjasnjavati. Volio bih da mi se objasni ovdje u čemu je potreba za takvom žurbom za devet dana. Ako ta potreba postoji, naravno, ja ću korigirati svoj stav, ali iz onoga što sam vidio, dakle, čitajući ovaj sporazum za vrijeme dok se vodila ova rasprava, ja mislim da za devet dana ne može nastupiti neka nepopravljiva šteta i da mi to možemo imati na dnevnom redu već zakazane sjednice. Dobili smo pozive za sjednicu za 18. Toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim gospodina ministra ako mogu samo pojašnjenje.

ILIJA ŠIMIĆ

Onda ide gospodin Špirić pa onda ministar Mihajlović.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, pokušaću da odgovorim zašto ja mislim da je bitno da danas izvršimo ratifikaciju a ne 18. Bitno je radi procedura Svjetske banke koja doznava sredstva i radi socijalno-ekonomskog ambijenta u BiH. Možda nije bitno za one koji imaju para i lagodno žive u BiH. Za njih je manje bitno hoće li neko otići na godišnji odmor pa će sredstva BiH povući u novembru a ne u julu mjesecu. Za nekog nije bitno i što se traže sredstva za isplatu demobilisanih boraca. Za nekoga u ovoj zemlji gotovo i da nema nikakve hitnosti kada su sredstva u pitanju. Ja moram da kažem, da zemlja poslije rata kao što je BiH ne može bez kreditnih sredstava i ja vas molim, nije nikakav problem i dat o ratifikujemo 18. Dakle, nema, ako ćemo ratifikovati 18. nema bitnih problema da ne bi ni danas. Gdje je tu onda briga za BiH? Ne može jedan sporazum gospodo biti uslov da sve oko čega ima problema bude sutra na dnevnom redu. Prošla su vremena ucjena u ovoj državi koja se zove BiH i zato ja mislim da ima razloga za hitnošću, jer su skromne procedure povlačenja sredstava i nije isto u vrijeme kada građani nemaju šta da jedu, kada demobilisani borci protestuju, da li ćemo sredstva povući, dakle, trebao bih možda i drugačije da pričam u julu ili novembru, ali ovaj parlament može da kaže da mu ta sredstva uopće ne trebaju, ali preuzima odgovornost za vršenje vlasti u BiH. Ja mislim da je bitno da se ratifikuje čim prije sporazum ako ga predstavnici Doma hoće ratifikovati 16. da se sredstva povuku pre avgusta mjeseca i Svjetska banka upozorava i ona ima svoje procedure. Zna, i oni plasiraju sredstva u prvoj polovini godine i u drugoj polovini godine i ona koja nisu plasiranja za prvih šest mjeseci nisu tako na raspolaganju u drugih šest mjeseci.

Dakle, potrebno je poznavati i procedure onih koji nas kreditiraju. Zato vas ja molim da ne idemo danas upolitičke priče da se izjasnimo o dnevnom redu. Možemo glasati za i protiv dnevnog reda, ali da ne vežemo druge zakonske projekte za koje, također, cijenim da su bitni za ovo.

ILIJA ŠIMIĆ

Samo trenutak. Zahvaljujemo gospodinu Špiriću. Ima replika gospodin Tokić replika već najavljena.

SEJFUDIN TOKIĆ

Mene ovo počinje, zaista, i fascinirati gospodine predsjedavajući, ali, zaista je, kako bih rekao, dozvolite pomalo grub izraz, degutantno sad prizivati borbe, penzionere na dva dana razlike. Naime, 16. Predstavnički dom ima ovo u redovnoj proceduri a 18. mi bi trebali usvojiti i to prizivanje, naprosto mi počinje djelovati kao jedna vrsta tjeranja inata što nije dobro. A tjeranje inata protiv procedura na način kako vi to radite može čak i sadržajno ugroziti ratifikaciju ovog sporazuma i u tom kontekstu ja bih vas pozvao predsejdavajući, obzirom da vi defakto, izuzev papira u kome ne piše da je ovo hitno odustanete od tog potenciranja, pogotovo od tih krupnih riječi. Ja ostajem pri onom stajalištu da, ukoliko predsjedavajući ili gospodin Mihajlović u funkciji zamjene predsjedavajućeg izjasni da su ova dva dana jako bitna, a zato istovremeno iskaže valjanu argumentaciju da ovaj dom, bez obzira na ove poslovničke procedure uđe u ratifikaciju ovog sporazuma, naravno, sa pauzom za sjednicu komisije koja je neophodna i da na određen način taj posao završimo, ali bih volio čuti argumentaciju i pažljivo ću slušati šta će se to našim borcima desiti u ova dva dana, obzirom na brzinu tih procedura u Svjetskoj banci kojima vi vrlo dobro baratate od srijede do

petka, šta bi naši borci mogli izgubiti u toj brzini, utoliko prije što smo taj papir dobili 15 minuta prije ove sjednice.

Prema tome, manite se krupnih riječi, ne samo vi predsjedavajući nego svi ovdje i politiziranja čitave ove inicijative, naprosto, zato što mi ovdje pokušavamo poslovnički razriješiti određenu stvar. Inače ćemo krenuti od pristupa pa reći jeste to bitno ali da vam ispričam itd. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu predsjedavajućem. Ja mislim da, naravno, neću polemisati, neću se javljati za riječ, ako stvarno postoje ljudi kojima nije jasno šta znači 20 miliona budžetu entiteta Federacije i RS i BiH 4 miliona. Ja stvarno neću danas uopšte da raspravljam o tome. Ja bih molio, evo daću doprinos tome, neću raspravljati, ali dajte da svodimo raspravu da se izjasnimo o dnevnom redu. Možete glasati za i protiv da se ne ubjeđujemo. Čućemo gospodina ministra, evo Džaferović se javio za repliku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege dame i gospodo samo kratko gospodine Špiriću da vama odgovorim. Trebao sam govoriti odmah poslije vas, ali, evo, šta je tu je. Što se procedura kod Svjetske banke tiče, molim vas, samo ukoliko mi objasnite da ćemo propustiti nešto u procedurama do 18. molim vas objasnite mi te procedure jer ovi ljudi iz Vijeća ministara koji to znaju bolje od nas. Prema tome, to može biti razlog ukoliko mi se to objasni. Što se ekonomsko-socijalne situacije tiče, ja vas molim nemojte vi, naravno, imate pravo, ali nemojte sada na ovom projektu jer ste do sada masu puta imali priliku da se brinete o ekonomsko-socijalnoj situaciji a iz ove sale smo izlazili sa ne usvojenim projektima zbog toga što vi zato niste glasali. Toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Džaferoviću i na ličnim upozorenjima prema meni, prem da nema razloga, vezano za ovaj sporazum. Gospodin Niko Sušac.

NIKO SUŠAC

Gospodine predsjedatelju, kolege izaslanici i gosti, ja sam mislio otšutiti ovu raspravu o dnevnom redu, ali me ponukalo da reknem par rečenica gospodina Špirića obrazloženje zašto je nešto hitno. Zaista to obrazloženje veze nema s ... Mi smo imali proračun koji je šest mjeseci nismo usvojili. Imali smo ona sredstva sukcesije koja nismo, također, pola godine usvojili i to je trebalo braniteljima trebalo je umirovljenicima i trebalo ekonomskom razvitku BiH. Zaista to nije obrazloženje, zaist anije obrazloženje. Mislim da bi trebalo sporazum pročitati, nadležna komisija da to rasprlja do 18.-tog da ga tada usvojimo. Nikakav problem nije dva dana, osim, doista ako iz Vijeća ministara kažu da će BiH doživjeti neke teške posljedice ako za ta dva dana se ne usvoji sporazum. Ne želim izazvati polemike, ali da nisam, bio sam nazočan možda, osim jedne od ovih sjednica, ne bih vjerovato da je gospodin Špirić ista osoba dok nije bio predsjedatelj i sad kad je predsjedatelj. Šteta je što Ustav nije dozvoljavao da on stalno bude predsjedatelj i mislim da silni ovi zakoni da bi prošli. Mislim da bi u budućnosti o tome trebalo voditi računa, ako baš bude ta osoba i zaista bi bilo tu puno

bolje i mnogi bi zakoni, ne bi trebali, možda je ... možda je sama, ako je zvala gospodina Tokića i Šimića a nije zala gospodina Špirića dok nije bio predsjedatelj.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Niki. Mislim da je na kraju rekao divnu riječ. Svi će cijeniti šta je bilo šteta a šta nije a i svi ćete danas imati šansu da kažete mislite li da li je hitno ili nije. Dakle, svojim izjašnjavanjem ćete dati doprinos ko je šta shvatio u ovoj državi. Ja se nadam da je dobro. Riječ ima ministar Mihajlović da otkloni dio dilema.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovani delegati, kolege ministri, ja neću, naravno ulaziti u raspravu koja je započela, ja očekujem da će i sljedeća sjednica biti tema ovih priča, ali to se obično koristi i mislim da je na ovoj temi baš dobro da neko ispoentira s obzirom da se radi pomoći budžetima entiteta od 19 miliona dolara, koja je značajna za budžete jednog i drugog entiteta iz kojih će, naravno krednuti dalje sredstva prema onima koji su najugroženiji da ja to ne obrazlažem. Vjerovatno će neko drugi to iskoristiti priliku da na ovu temu govori.

Ja želim samo da kažem ovdje da je predlagač ovog sporazuma Predsjedništvo BiH a ne Savjet ministara. Oni kao predlagači trebali bi danas da budu prisutni i da obrazlože. Vjerovatno da bi bilo dobro da ovaj sporazum što prije bude usvojen, ali, s obzirom da je 16-tog Predstavnički dom koji, također, treba da ratifikuje ovaj sporazum, vaša sjednica 18. znači, u roku je dva dana ta procedura. Neće biti katastrofalno da to bude i 18. Ali bi, ako se obezbijedi danas da može biti iz Predsjedništva da ovo obrazloži. Mislim da nema razloga da vi to i danas ne slaslušate, prihvatite jer ja vjerujem da neće ništanovo za sljedeću sjednicu dobiti od objašnjenja u odnosu što sad već imate u materijalu. Ali, s obzirom da ste to dobili tek danas, bilo bi dobro da neko iz Predsjedništva kao predlagač to vam obrazloži.

Što se tiče Savjeta ministara mi smo svoj dio posla završili, uputili Predsjedništvu. Predsjedništvo je to, također, uradilo, vjerovatno možda ili kasno dostavili materijal ili nisu mogli danas da prisustvuju. Ta relacija između vas i Predsjedništva morate naći te relacije da to bude bolje, odnosno da ta relacija bolje ...

Mi smo spremni ako treba i u ime Predsjedništva, odnosno ono što smo imali na Savjetu ministra da vam damo neka dodatna objašnjenja, ukoliko ste uvrstili u dnevni red, ali mislim da je prije svega tu pozvano Predsjedništvo kao predlagač ovog sporazuma.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem ministru Mihajloviću. Zaključujem raspravu. Rekli smo nema rasprave poslije ministra Mihajlovića. Imat ćemo pauzu od 10 minuta. ...da Vijeće ministara či je ministar potpisnik ovog sporazuma, nema odgovora je li hitno ili nije, ali se u takvoj situaciji nalazimo. Hvala vam lijepa. Pauza 10 minuta.

/PAUZA/

Da nastavimo rad zasjedanja. Raspravu o dnevnom redu smo zaključili. Predlažem da pristupimo izjašnjavanju vezano za dnevni red.

Ko je za dnevni red koji ste dobili u prilogu?

SEJFUDIN TOKIĆ

Ne glasa se tako.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dobili ste dnevni red. Ja vas molim, nema dopune, dobili ste dnevni red na sjednici. Predsjedavajući može, ukoliko se ne dogovori da ponudi dnevni red. Tokić je bio uzdržan.

Ko je za dnevni red koji smo dobili u prilogu?

HALID GENJAC

Prijedlog dnevnog reda koji usaglasi Kolegij, koji su sebi sadrži obavezne zakone i on je usvojen i ne mora se ni glasati o njemu. Mi imamo danas dnevni red prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona koji je nesporan. O dopunama dnevnog reda ili, eventualno, skidanje neke tačke ako neko predloži glasa se.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem.

Ko je za dopunu dnevnog reda da se uvrsti tačka dnevnog reda o ratifikaciji ovog razvojnog kredita? – 4

Ko je protiv? – 6

Ko je suzdržan? – 3

Konstatujem da tačka dnevnog reda nije dobila saglasnost delegata u Domu naroda. Zahvaljujem. Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda.

Ima još jedan predlog zaključka da se vanredna sjednica Doma naroda održi sutra. Da na dnevnom redu budu svi hitni zakoni bez navedenih zakona.

Ko je za ovaj prijedlog gospodina ...

SEJFUDIN TOKIĆ

Nije poslovnički. Vanrednu sjednicu zakazuje ili klub,

NIKOLA ŠPIRIĆ

S obzirom da nije zaključak u skladu sa Poslovníkom ne možemo se izjašnjavati. Zahvaljujem.

Ad.1. Izmjene i dopune Izbornog zakona član 100. predlađač Savjet ministara

Otvaram raspravu. Ko se javlja za raspravu. Prvo, ministar Mihajlović predstavnik predlađača. Izvolite.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Poštovani delegati, dame i gospodo, ja ću vrlo kratko da vas samo pokušam uvesti u prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih zamolio gospodina Spahića da bude parlamentaran da sasluša kolege jer i oni slušaju njega.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Ovdje se radi o izmjenama i dopunama Izbornog zakona koje se odnose, shodno usvojenim ustavnim amandmanima na ustave jednog i drugog entiteta i odnose se na izmjene na posebne izbore, prije svega za predsjednika i potpredsjednike Federacije BiH, Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, izbor delegata u Vijeću naroda RS. Vi ste ranije prihvatili izmjene i dopune Izbornog zakona koje je proglasio visoki predsjednik, a ovo su izmjene i dopune koje nisu obuhvaćene ...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio gospodina Spahića još jednom ako ga upozorim moraće napustiti salu. Koristiću Poslovnik.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Ovdje se radi na indirektan izbor odgovarajućih tijela u Federaciji, odnosno RS. U članu 1. ovih izmjena regulisano je izbor predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH, shodno ustavnim amandmanima i vidite ovdje u članu 9.13. da izbor predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH predlaže najmnje jedna trećina delegata klubova zastupnika konstitutivnih naroda u Domu naroda Federacije, a da listu formira Predstavnički dom Federacije BiH i o tome se, o tim listama se kasnije vodi procedura, odnosno izjašnjavanje. U članu 2. ovih izmjena regulisano, dakle, u poglavlju X iza potpoglavlja a) dodaje se novo potpoglavlje b) a to je izbor Doma naroda Parlamenta Federacije BiH. Ovdje je predviđeno da kantonalna zakonodavna tijela biraju 58 delegata u Dom naroda i to 17 iz reda bošnjačkog, 17 iz reda srpskog i 17 iz reda hrvatskog naroda i 7 iz reda ostalih. Razrada je ovdje predviđena u članu 10.11., 10.12. a posebno ovo je sve razrađeno u članu 9.16. po kantonima koliko koji kanton predlaže, odnosno bira delegata u Dom naroda Federacije BiH na bazi ustavnih amandmana, odnosno na bazi popisa stanovništva iz '91. godine na nivou BiH, s tim u srazmjeri po kantonima došlo je tačno i unaprijed se zna koliko koji kanton predlaže, odnosno bira delegata u Dom naroda, a ukupno ih je 58.

Što se tiče RS, također, izbor delegata u Vijeće naroda regulisano je članom 3. ovim izmjenama i dopunama i tamo je predviđeno pod ustavnim amandmanima da Vijeće naroda RS broji 28 delegata. Također, po 8 iz reda tri konstitutivna naroda i 4 iz reda ostalih naroda. Razrađeno je ovdje u članu 11.11., 11.12. sljedećim članovima kako se to vrši izbor u Vijeće naroda RS. Ovdje još sam dužan da kažem da ima i tehničke greške u članu 11.10. koji se odnosi na izbor delegata u Vijeće naroda. U stavu 2. koji treba da glasi Vijeće naroda se sastoji od 8 pripadnika srpskog, 8 bošnjačkog, 8 iz reda hrvatskog naroda i 4 iz reda ostalih. To je usaglašeno u skladu i sa članom 10.10. i po istom principu, jer i ovdje je rečeno, nabrojano je koji sukonstitutivni narodi, mada se ono da pretpostaviti kao što je ovdje rečeno, ali insistiramo da se na isti način pobroje narodi kao što je to u 11.10.

Jedna, također, tehnička ispravka u 11.11. ovdje u prvom stavu, članove Vijeća naroda bira goreći klub ovdje delegata, ne delegata nego poslanika u Narodnoj skupštini, to je greška.

To bi bilo ukratko uvodne napomene, obrzaloženja, vezano za izmjene i dopune Izbornog zakona BiH. Mi želimo ovim da zaokružimo sada Izborni zakon BiH, da imamo kompletan zakon koji će, nadam se, jedan i drugi dom izdati nalog da se uradi prečišćeni tekst, tako da što prije imamo na jednom mjestu izborni zakon koji je nedvosmislen, jasan, po kojima će političke stranke pristupiti kampanji, odnosno o kojima će se izvršiti izbori 5. oktobra o.g. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem ministru Mihajloviću. Ja vas upozoravam da, naravno, delegate da vodimo raspravu o proceduri člana 100. i da se prvo moramo izjasniti da li smo za proceduru člana 100. pa otvoriti raspravu o izjašnjavanju dalje. Ima li neko da želi raspravljati vezano za proceduru člana 100. poslovnika? Nema. Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je zato da o ovom zakonu raspravljamo po članu 100.?

Ima li neko protiv? – 2

Ima li uzdržanih? Nema.

Konstatujem da smo sa 11 za – 2 protiv i ni jedan uzdržani usvojili proceduru člana 100. Poslovnika. Otvaram raspravu o sadržaju izmjena Izbornog zakona i zahvaljujem ministru Mihajloviću na ovim uvodnim obrazloženjima koje se odnose na suštinu izmjena i popunu praznina u Stalnom izbornom zakonu.

Ko se javlja za riječ? Prvo Genjac pa gospodin Spahić.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, cijenjeni gosti, ja ne mogu ... stanovište da je ovaj prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona nedvosmislen, jasan, precizan i da kompletira postojeći Izborni zakon. Razumijevajući brzinu i ambijent u kojem je nastalo ovo zakonsko rješenje, ja, ipak, izražavam niz primjedbi koje bih mogao podijeliti u tri grupe.

Jedna grupa primjedbi su tehničke primjedbe, koje se mogu otkloniti, koje su manji problem.

Druga grupa primjedbi su ne ... prilično nejasan, dvosmislen, neprecizan i ponekad ne primjeren tekst ovog prijedloga zakona. Naravno, sve ću navesti u svakom članu.

Treća grupa primjedbi su suštinske prirode o kojima ću posebno govoriti.

Kad se radi o tehničkim primjedbama u članu 11.10. o kome je gospodin Mihajlović već govorio. Vijeće naroda se sastoji od 8 pripadnika, moglo bi se shvatiti osam pripadnika iz reda svakog konstitutivnog naroda. Mislio sam da je tu trebalo intervenisati od po osam pripadnika iz svakog konstitutivnog naroda, ali, alternativno može se i nabrojati kako je ministar naveo.

Sljedeća tehnička primjedba u članu 11.12. Dakle, član 11. tačka 12. Svaka politička stranka zastupljena u klubovima delegata odgovarajućih konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od ovih klubova delegata, uključuje članove izabrane, u skladu sa članom 1. stv 2. Imaju pravo da predlože jednog ili više kandidata na listi za izbor delegata tog relevantnog kluba delegata. Ja sam tražio taj član 2. i stav 2. i nisam mogao naći koji je to član koji je to stav 2. Zaista, nisam mogao naći na koji član 2. i koji stav 2. se misli.

U članu 11.14. treći stav, ukoliko nema takvog kandidata organizuje se novi izbor za odgovarajući konstitutivni narod u skladu sa članovima 11. tačka 3. i 11. tačka 4. ovog zakona. Tražio sam 11. tačka 3. i 11. tačka 4. nema i u Izbornom zakonu tražio nema ni tamo. Moguće da se misli na 11. tačka 13. i 11.14. ali ja ovo nisam mogao naći. To su tehničke primjedbe, pogotovo što je ovaj prijedlog zakona razmatran na Predstavničkom domu, što je jedna varijanta stigla čini mi se 25.7. druga verzija čini mi se 7.7. mislim da je bilo vremena da se ovi nedostaci tehnički otklone.

Sljedeća stvar ozbiljnijih primjedbi su nejasan, dvosmislen, u manju ruku neprecizan a ponekad i ne primjeren riječnik koji se koristi u ovom zakonu.

Naime, član 9.16. Kaže, delegati u Domu naroda BiH iz reda ostalih mogu učestvovati u izboru kandidata za predsjednika i potpredsjednika. Međutim, ovom prilikom se neće formirati bilo kakav klub zastupnika ostalih i njihov glas se neće računati sa računanjem određenih većina u klubovima zastupnika konstitutivnih naroda. Ovo prevedeno, znači, da ostali kad glasaju mogu glasati, ali to njihovo glasanje nema nikakvog značaja. Mislim da su postojala elegantnija rješenja i u proceduri i u zakonu u donošenju odluka, uvažavanju glasova ostalih, nego ovo rješenje, pogotovo što tamo imamo dvostepeni put u određenim situacijama i izborima i glasanja u Domu naroda.

Ovdje na nekoliko mjesta se pominje klubovi članova, klubovi naroda tamo gdje oni ne postoje. Kaže, svaki delegat, član 10.14. Svaki delegat u kantonalnoj skupštini daje glas, jedan glas za listu na kojoj je njegov odgovarajući klub.

Član 11.12. Svaka politička stranka zastupljena u klubovima delegata odgovarajućih konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od ovih klubova delegata, uključujući i članove izabranih u skladu sa članom 2. stav 2. o čemu sam govorio, ima pravo da predloži jednog ili više kandidata na listi za izbor delegata tog relevantnog kluba delegata. Ovdje je riječ o Narodnoj skupštini. Nama koliko je poznato u Narodnoj skupštini RS ne postoje klubovi naroda.

Dalje, član 10.12. kaže da klub delegata iz svakog konstitutivnog naroda iz reda ostalih koji se biraju u Dom naroda iz zakonodavnog dijela svakog kantona je proporcionalan broju stanovnika kantona prema posljednjem popisu. To je, dakle, član 19.16. koji određuje delegacije iz određenog kantona u Dom naroda Federacije, a onda u članu 19.16. kaže, do potpune provedbe Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir, raspodjela mjesta po konstitutivnom narodu, koja je odlično uređena poglavljem X odjeljak a) ovog zakona se odvija u skladu sa ovim članom do organizacije novog popisa, kao osnov se koristi popis iz '91. godine, tako da svaki kanton bira sljedeći broj delegata.

Dakle popis stanovništva u tom kantonu i da ta reprezentacija odražava popis stanovništva rečeno u ranijem članu, a sad to specificirano za ove izbore i za ovu priliku. I kada se uzmu kantoni, recimo Kanton Sarajevo gdje se bira 11 delegata, 3 iz reda bošnjačkog, 1 iz reda hrvatskog, 5 iz reda srpskog i 2 iz reda ostalih. Kada se uzme popis stanovništva posljednji u sarajevskom kantonu je bilo Bošnjaka oko 50% učestvuju u ovoj delegaciji sa 27%. Srba je bilo 27% učestvuju sa 45% u delegaciji. Hrvata je bilo 7 učestvuju sa 9% itd. Drastična odstupanja u travničkom kantonu, odnosno u Srednje bosanskom, Hercegovačko Neretvanskom kantonu u odnosima Bošnjaci Hrvati. Recimo u Travniku je bilo u travničkom i srednje bosanskom 43% Bošnjaka, u delegaciji je 17%, Hrvata je bilo 36% u delegaciji je

50%, u mostarskom kantonu Bošnjaka je bilo 37% u delegaciji je 17%, Hrvata je bilo 40% u delegaciji je 50% itd.

Ja razumijem određena odstupanja koja su morala nastati zbog toga da se iz svakog kantona po jedan iz svakog konstitutivnog naroda bira, međutim odstupanja su rekao bih i više od te potrebe koja je nastala. Jednostavno, nije mi jasno na osnovu koje formule je ovo izračunato.

Sljedeća stvar, na nekoliko mjesta riječnik zakona je prilično neprecizan. Navešću jedan primjer. Ima tu primjera dosta. Po izboru, recimo član 9.13 – po izboru predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine najmanje 1/3 delegata klubova zastupnika konstitutivnih naroda u Domu naroda Federacije predlaže kandidate za mjesto predsjednika i potpredsjednika Federacije.

Ovo se može razumjeti na sljedeće načine da 1/3 recimo srpskog kluba poslanika predloži sve trojicu kandidata za predsjednika i potpredsjednika Federacije i da ima tu listu; da 1/3 svih klubova sumarno predlaže trojicu ljudi i da naprave listu, ili da 1/3 jednog kluba ima pravo predložiti samo jednog, odnosno tog iz naroda iz koga je taj klub. Dakle, potpuno je ovdje neprecizno, potpuno je na više načina se dvosmisleno je, na više načina se može razumjeti. Potenciram na ovoj preciznosti iz razloga što već sa Izbornim zakonom imamo koji smo usvojili imamo određenih dilema. Naime, samo za primjer da navedem. Kada smo usvajali odredbu koja govori o koncezusu političkih stranaka 3% tamo je jasno da u kantonalnim skupštinama itd. ko nema cezusa ne može.

Međutim za Narodnu skupštinu Republike Srpske, za Parlamentarnu skupštinu Federacije, Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine tumačenje iz Izborne komisije je sljedeće – ko nema 3% u izbornoj jedinici višečlanoj izbornoj jedinici, nema pravo sudjelovati u raspodjeli mandata u toj izbornoj jedinici. Međutim ima pravo sudjelovati u kompenzacionim mandatima. Ovdje mi kada smo usvajali Izborni zakon razumjevali smo to sasvim ako neko ne osvoji u izbornim jedinicama mandate, naravno nema pravo sudjelovati ni u kompenzacijskim mandatima, jer kompenzacijski mandati su kompenzacija za nešto što je oštećeno u izbornoj jedinici. Mi smo zvanično poslali Izornoj komisiji i Izborna komisija je zvanično odgovorila da onaj ko ne osvoji 3% u izbornoj jedinici ima pravo da učestvuje u raspodjeli kompenzacijskih mandata. Dakle zvanično tumačenje i polazeći od određenih nepreciznosti možda i neodređenosti u Izbornom zakonu koji smo usvojili tako da se ustvari ništa ne mijenja znate. političke stranke koje ne osvoje u izbornim jedinicama sumiraju glasove i onda u kompenzacijski mandatima sudjeluju. Prema tome Parlamentarna skupština BiH, Federacije i RS Narodna skupština ništa se ne mijenja.

Dakle ima još tih nepreciznosti u određenom broju članova Izbornog zakona. Kod pominjanja klubova naroda u ovim skupštinama, gdje ne postoje klubovi naroda, kod predlaganja. Nejasno je u drugom krugu, ako prva lista kandidata za predsjednike i potpredsjednike Federacije ne dobije na Domu naroda potrebnu većinu, pa se vrati na Predstavnički dom, nejasno je da li isti kandidati mogu biti ponovo kandidati. Ne pominje se nigdje po ovome i mogu i ne mogu. Dakle, nije jasno određeno. Nije zabranjeno zapravo u zakonu, ja razumijevam da mogu, ali mislim da je to trebalo preciznije odrediti.

I na kraju, dakle iznjeću jednu suštinsku primjedbu na ovaj Prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona. Naime, u Izbornom zakonu koji smo mi usvojili član 9.1, govorim dakle o Izbornom zakonu ne kompletnom Izbornom zakonu koji smo mi usvojili.

Član 9.1 kaže – način izbora delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine regulisan je u skladu sa članom 18. tačka 16. ovog zakona.

I čitam onda član 18. tačka 16. ovog zakona koji kaže, taj član – do konačnog regulisanja izbora delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, njihov izbor obavljaće u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Obratite pažnju na ovo molim vas. Dakle, '99. 2000. i '98. godine, tri godine je trajala rasprava o Predlogu Izbornog zakona, vrlo žestoka rasprava, bilo je 5-6 verzija predloga zakona. najžešća rasprava i najveći kamen spoticanja za usvajanje Izbornog zakona tada bio je prijedlog za izbor delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine i članova Predsjedništva. zato što izbor delegata u Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine reguliše kako je u Ustavu navedeno da se bira 5 sa teritorije RS, 10 sa teritorije FBiH i sa to sa teritorije RS mogu biti samo Srbi, a sa teritorije FBiH 5 Bošnjaka, 5 Hrvata. Mnogi su tada opravdano pokazivali da je to u suprotnosti sa Konvencijom o ljudskim pravima, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i sa kopenhaškim dokumentom koji reguliše univerzalno jednako biračko pravo. Dakle to su bile vrlo žestoke rasprave, kažem mnogi su opravdano ukazivali na to i to je bio razlog da se tada ne usvoji Izborni zakon.

Posebno su bili glasni oni koji su tada bili opozicija ukazujući da je to diskriminacija, da je to određena vrsta fašizma, da je to protiv evropskim konvencijama, da taj kompromis ne treba praviti tada i da se on ne može praviti sa onim snagama koji su za status kvo. Da je to ako se pravo jednog čovjeka povrijedi da je povrijeđeno pravo čitavog naroda ili ostalih. Sve, dakle citiram iz rasprave koja je tada o Predlogu zakona koji je tada bio na predlogu vođen.

Mi nakon svega ovoga u Izbornom zakonu imamo to rješenje koje je tada proglašeno diskriminatoriskim, imamo dakle rješenje koje je diskriminatorско, koje je u sukobu sa evropskom konvencijom, sa kopenhaškim dokumentom i ono je u ovom trenutku u Izbornom zakonu. Ja sam za Izborni zakon glasao ovakav vjerujući i uvjeren da će nakon Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda i nediskriminaciji nastati taj momenat kada treba konačno riješiti ovo pitanje. Ustavni sud je donjeo odluku, doneseni su amandmani. Oni koji su tada žestoko kritikovali ovo rješenje sad su čak vrlo relevantni faktori i u Vijeću ministara i u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i u nadležnim komisijama. Niko ovo pitanje ne pominje. I što je najgore u Prijedlogu izmjena i dopuna Izbornog zakona ovo pitanje se uopće ne tretira. Tako da mi nakon odluke koju je Visoki predstavnik donjeo o određenim dijelovima zakona i ako usvojimo ovakav prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona, nakon dakle te dvije dopune i nakon te cjelokupne procedure imaćemo Izborni zakon koji je ponovo nekompletan. Nije kompletan Izborni zakon u kome se kaže da će se izbor delegata vršiti u skladu sa Ustavom. Jel to znači da se sve ostalo bira protivno Ustavu, jel to znači da sve ostalo se podrazumjeva. Kako će se to, svaki ostali delegat u svaki dom naroda, propisan formula, utvrđen način glasanja, utvrđena procedura, utvrđeno predlaganje, utvrđeno tijelo koje glasa, utvrđeno tijelo koje bira itd.

Ustav je ovdje prilično skućeno regulisao ovo pitanje, a u Izbornom zakonu kod nas stoji da će se to u skladu sa Ustavom regulisati. Dakle to je suštinska primjedba na ovaj prijedlog odluke izmjena Izbornog zakona. Meni je neprimjereno da mi nakon svega ovoga ponovo imamo nekompletan Izborni zakon, pogotovo diskriminatorски Izborni zakon.

I to je uz tehničke nedostatke koji se mogu otkloniti, uz rješenja koja se mogu popraviti, ovo je ipak suštinska primjedba zbog kojeg ja recimo ovaj zakon, ovaj prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona ne mogu prihvatiti. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu. Ja vas samo molim, mi smo se izjasnili o proceduri člana 100. to je procedura uzmi ili ostavi. Možemo ostaviti čitav dan pričati o tehničkim i suštinskim nedostacima, ali ćemo se na kraju morati izjasniti u skladu sa procedurom o kojoj smo se izjasnili.

Skrećem pažnju da je Predstavničko vijeće usvojilo izmjene i dopune u istovjetnom tekstu i da svaka pa i najmanja čak i tehnička korekcija proceduru odlaže u nedogled.

Za riječ se javio, dakle samo skrećem pažnju svima nama, za riječ se javio dopredsjedavajući gospodin Tokić, pa gospodin Ibro Spahić. Pre se javio gospodin Tokić nema razloga stvarno da.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se predsjedavajući, potpuno se slažem da bi našu raspravu treba voditi u pravcu argumentacije za usvajanje ovog zakona ili protiv usvajanja ovog zakona. Mislim da argumentacija za usvajanje ovog zakona je toliko jaka da je možda čak u ovom trenutku i suviše dovoditi u pitanje obzirom na činjenicu da su izbori već zakazani i da su ove izmjene i dopune Izbornog zakona nešto što smo već trebali uraditi da bi čitava ta izborna procedura, izborni postupak mogao biti legalan i legitiman.

Međutim, eventualno ako je neko slušao gospodina Genjca zbog onih koji su slušali, a i zbog javnosti želio bi da ne ostane bez stenograma dva pitanja koja mogu imati političku težinu.

Jedno pitanje jeste vrlo vješta zamjena teza vezano za broj delegata u Domu naroda Federacije sa aspekta broja Srba i Hrvata i Bošnjaka je li i to iz Sarajevskog Kantona. Kada bi se broj naroda Federacije ili Vijeće naroda u Republici Srpskoj gradio na bazi proporcija onda svakako ne bi imao istovjetan broj delegata bošnjačkog i hrvatskog naroda u Republici Srpskoj, niti bi imao isti broj delegata u Federaciji, tako da čitava računica je ustvari vješto zamjenjena teza proporcije dobijanja podataka iz kojih će se kantona birati određen broj Srba, treba gledati sa aspekta proporcije prisustva stanovništva građana srpske nacionalnosti u pojedinim kantonima iz '91. na način da se obezbjedit 17 delegata izaslanika.

Imao sam potrebu ovo pojašnjenje, jer ovako je li neobjašnjeno djeluje vrlo plahovito. Kada bi se ova proporcija i logika koju je gradio gospodin Genjac primjenila recimo na Republiku Srpsku, onda bi u proporciji sadašnjeg stanovništva Bošnjaci iz svih regija Republike Srpske imali 2 ili 3 poslanika što naravno nije u duhu Odluke Ustavnog suda o punoj ravnopravnosti pripadnika sva tri naroda.

I drugo pitanje, potpuna je zamjena teza da se Odluka Ustavnog suda odnosila na procedure izbora članova Predsjedništva i delegata u Domu naroda obzirom da je to utvrđeno Ustavom Bosne i Hercegovine kao procedura i naravno da Ustavni sud nema ingerencije da vrši usaglašavanje Ustava sa vlastitim odredbama, pa čak ni sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama. To nije nadležnost Ustavnog suda, ali ono što je važno i zbog čega smo mi svi ovdje glasali za Izborni zakon koji je na određen način bio i posljednji naš pred uslov za prijem u Vijeće Evrope jeste garancija koju su na kraju krajeva i prihvatili i potpisali sve institucije države Bosne i Hercegovine pa i entiteta da će se Ustav, Izborni zakon

i čitav ustavno pravni sistem u rokovima koji su predviđeni godinu dana, mislim za ove izborne procedure poslije prijema, odnosno dvije godine za druge akte usaglašavati sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Dakle ta garancija o uklanjanju diskriminacije stoji kao obaveza koju ćemo mi ukloniti svakako u predviđenom roku o čemu smo razgovarali, pa čak i na nivou obezbjeđenja ekspertske pomoći i podrške prilikom posljednje posjete delegacije monitoringa.

Ovo samo zbog javnosti da ne bi ostalo nedorečeno. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Tokiću. Ko se dalje za riječ javlja. Gospodin Ibrahim Spahić. Izvolite.

IBRAHIM SPAHIĆ

Hvala lijepo. Gospodo predsjedavajući, ja sam se javio zbog toga da kađem da je sasvim jasno u proceduri da član 100. funkcioniра po pirincipu uzmi ili ostavi i glasajući za raspravu po članu 100. o ovom zakonu normalno da se Dom naroda opredjelio da ovu proceduru privede kraju po članu 100. To je jasno svakome.

Drugo povodom rasprave koju je moguće otvoriti isto poslovnički želio bi reći tri stvari.

Prvo izražavam potpuno nezadovoljstvo što se ni u jednoj fazi oni koji su kreirali promjene i dopune Izbornog zakona, pa i u samom periodu poslije onoga što se dogodilo nakon primjene promjena u ustavima Republike Srpske i Federacije zadržala pozicija ostalih kada je riječ o predstavnicima nacionalnih manjina. I moram da kažem da je to jednostavno neprihvatljivo. Predstavnici nacionalnih manjina, svi koji su u Bosni i Hercegovini na svom kongresu prije godinu dana su jasno stavili do znanja da ne prihvataju da ih tretiraju kao ostale. Oni su naprosto po svim evropskim svjetskim standardima modernih zemalja i država predstavnici svojih nacionanih manjina. I to je minimum koji se mogao i trebao zadovoljiti i nikakvog razloga nije bilo da se ono što je vađilo nekada sa Srbe, Bošnjake i Hrvate u Republici Srpskoj i Federaciji prenese sada na predstavnike nacionalnih manjina. Jednostavno je to startna diskriminirajuća pozicija u određivanju imena ljudi koji imaju rusijsku, jevrejsku, albansku, romsku ili bilo koju drugu, ukrajinsku nacionalnost i koju treba respektirati jer je ona također sastavni dio legitimno izražene pojedinačne volje državljana, građana Bosne i Hercegovine '91. godine kada su se u određenom procentu izjasnili da pripadaju svojoj nacionalnoj zajednici. I nikakva konzekventna politika zakonodavca ni na jednoj razini, bilo da je riječ o domaćim međunarodnim predstavnicima nije smjela narušiti taj integritet koji je izrazio svako slobodno prilikom popisa '91. godine. To ne treba ostati zaboravljeno. Naprosto zbog toga što povodom ove rasprave treba donjeti jasan, reći jednostavno tu stvar. Ne mislim da možemo sada to promjeniti, ali to treba reći, ne da bi se zadovoljili ti predstavnici, nego da jednostavno zakonodavac kada radi neki posao mora pošтовati pojedinačnu volju svakog čovjeka. To u bilo kojoj zemlji bi palo na bilo kojem parlamentu i nikada ne bi moglo proći jednostavno kao kao normalna stvar. To je prva stvar.

Druga stvar je nejednak i politički nekorektan princip nekonzekventan pošтовanja volje građana u Republici Srpskoj i Federaciji kada je riječ o izboru predsjedika i potpredsjednika Federacije, odnosno predsjednika i podpredsjednika Republike Srpske. To je apsolutno, u

jednoj zemlji na dva načina riješiti problem volje birača i vaspitača je jedna jednostavno konstrukcija koja je nametnuta i jednim lažnim kompromisom i pričom o tome kako to proizilazi iz određenih ustavnih uređenja ili nasljeđa koje imamo u proteklih nekoliko godina.

I treća stvar zbog koje sam htio reći i naravno uz onu svoju prvu posebnu napomenu, Bosna i Hercegovina živi u vremenu kao što sam naveo to u vezi sa predstavnicima nacionalnih manjina tako i u vezi sa našim domom naroda i Predsjedništvom Bosne i Hercegovine u potpunoj političkoj diskriminaciji. Žao mi je što kolega Tokić nije ovdje. Želio bi da kažem da on nije u pravu, naprosto zbog toga što u Ustavu Bosne i Hercegovine se kaže i na to smo se svi pozivali i pozivamo da je ta okvirna konvencija, odnosno Konvencija o zaštiti ljudskih prava iznad svih akata uključujući i ono što se zovu ustavna rješenja. Tako to piše u prvim članovima Ustava BiH.

A što se tiče političke diskriminacije, tačno je da smo mi prihvatili ovaj izborni zakon, ali je tačno isto tako da je ovaj dom to prihvatio pod vrlo određenim okolnostima političkim shvatajući da nosi odgovornost da je Dom zakonodavni kao i Predstavnički dom koji na neki način sankcionira političku diskriminaciju i imajući u vidu cijenu koja je plaćena da se, pošto unutarne volje političke nije bilo, preko Savjeta Evrope, Venecijanske komisije i međunarodnih autoriteta osigura i to treba jasno reći javnosti promjena Ustava Bosne i Hercegovine i do te promjene će doći, jer je potpuno neprirodno da Dom recimo Vijeća naroda u Republici Srpskoj koji broji 8-8-8-4 bira samo Srbe. Znači, ili da Dom 58 članova koji ima ravnopravno prisustvo Srba, Hrvata, Bošnjaka i prisutnost predstavnika nacionalnih manjina koji se zovu ostali bira samo Bošnjake i Hrvate. To je apsolutno jena diskriminacija koja je institucionalizirana. Jednostavno hoću da upozorim da mi kao Dom danas usvajajući ove promjene u Izbornom zakonu, kao što smo usvojili Izborni zakon trebamo jasno reći i zapisati barem zbog pamćenja za narednu godinu da prometno mora ova parlamentarna skupština BiH promijeniti Izborni zakon, promijeniti Ustav Bosne i Hercegovine, a pošto sam ja u skladu sa ovim stavovima već podnio ovom domu, što je i prihvaćeno predlog promjena Ustava BiH, nadam se da će do toga doći i mimo posebne intervencije Savjeta Evrope, Venecijanske komisije i drugih.

I želim naravno uspjeh onima koji budu radili na tome. Ne vjerujem da će gospodin Špirić i Kolegij zakazati nekoliko sjednica u kojima bi osigurali da bi ovi projekti mogli biti realnost ovog mandatnog perioda 5. oktobra, uz svu čast i čest naše predanosti ljetnom prazniku.

I podržavam dakle da usvojimo ove izborne promjene u Zakonu da jednostavno stvorimo uvjete da normilaziramo stvari i 5. oktobra osiguramo da Parlamentarna skupština BiH sa ovim napomenama ima mogućnost da dobije ono što je najbitnije dvotrećinsku parlamentarnu većinu u Predstavničkom domu, da ima...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim gospodine Spahiću danas su izmjene i dopune Izbornog zakona, vi već u oktobru, januaru, naredne godine. Pa i ja se nadam, dajte danas se držimo dnevnog reda i onoga o čemu smo se izjasnili. Ja poštujem diskusiju gospodina Genjca i Džaferovića i nisu ni glasali za proceduru svu. Ali oni koji su glasali za proceduru 100. bi trebali otvoriti izgleda raspravu u vezi ove tačke dnevnog reda o vjenčanju, postupku vjenčanja.

Za riječ se javio gospodin Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, meni je dakle, pardon potupno jasno da kod procedure koja je usvojena po kojoj će se razmatrati i glasati o ovom zakonu nema mogućnosti amandmanskog djelovanja, ali ja imam potrebu da za ovom govornicom kažem čime sam motiviran i koji su razlozi zbog kojih ću glasati protiv ovog zakona.

Do sada sam glasao za sve tekstove Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, za temeljni tekst koji je bio uvjet za prijem Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope i za sve tri izmjene u Izbornom zakonu koje je učinio Visoki predstavnik. I za onu izmjenju oko pomjeranja roka za jedan dan za objavu izbora i za one izmjene koje se odnose na registraciju političkih stranaka i nepodobnosti kandidata i na izmjene koje se odnose na višečlane izborne jedinice. Naveo sam samo najkarakterističnije odredbe i najkarakterističnija rješenja iz tih dopuna izmjena i dopuna Izbornog zakona za koje sam naravno kao delegat ovog doma glasao.

Zašto danas ne mogu podržati tekst ovoga zakona? Dr Genjac je naveo nekoliko grupa razloga koje ja u cjelosti prihvatam. Ja ću na neki svoj način pokušati da napravim sistemitizaciju razloga zbog kojih ne mogu podržati ovaj zakon, odnosno da navedem nekoliko grupa.

Prva grupa se odnosi na neusaglašenost rješenja iz ovog zakona sa ustavima, pa i ustavnim promjenama koje su se desile na nivou entiteta prilikom utvrđivanja odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda, a poznato je da ovaj zakon dakle da Izborni zakon vuče voja rješenja iz Ustava Bosne i Hercegovine i entitetskih ustava.

Recimo, vrlo interesantno je kao primjer dakle ove grupe razloga, samo ću navesti po jedan primjer, neću dakle dalje obrazlagati u članu 9.13 se kaže – pri izboru predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine najmanje 1/3 delegata klubova zastupnika konstitutivnih naroda u Domu naroda Federacije predlaže kandidate za mjesto predsjednika i potpredsjednika Federacije. Koliko ja znam moguće je da i griješim, volio bi da me se ispravi i da se kaže da griješim, ali u postojećim ustavnim rješenjima kada je u pitanju Ustav Federacije Bosne i Hercegovine to nije najmanje 1/3, nego najmanje 3 delegata. Dakle, ovo rješenje je reduciralo pravo koje je navedeno u amandmanima na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine. Ali, evo volio bi kažem da griješim pa da me se ispravi. Kao poslanik kada isčitavam ovu materiju ja obično da mi to bilo jasno sam u sebi promišljajući provedem kompletnu proceduru. Pretpostavim dakle situaciju i pokušavam izvesti kompletnu proceduru.

Tako sam pokušao da sebi u glavi izvedem kompletnu proceduru izbora predsjednika i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine po članu 9.13 i 9.14 i vjerujte mi da sam naišao na masu problema i ja ne znam kako će sutra po ovom rješenju izgledati procedura izbora. Dakle, pravno tehnički govorim procedura izbora predsjednika i potpredsjednika Federacije. Kaže se da se pri izboru predsjednika i potpredsjednika Federacije namjanje 1/3 delegata klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda Federacije predlaže kandidate za mjesta predsjednika i potpredsjednika Federacije. To znači da tri kluba teoretski mogu predložiti po tri kandidata. Dakle teoretski. Iz reda, a dalje kaže u članu 9.14 – iz reda klubova iz člana 9.13 ovog zakona formiraju se zajedničke liste kandidata za mjesto predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine.

Ko će formirati te liste? To je nejasno pitanje. Koja kombinacija će od tih nominiranih kandidata predstavljati liste na kojoj će biti jedan Bošnjak, jedan Hrvat i jedan Srbin? Ko će

napraviti tu listu? Ko će napraviti dakle tu listi? Jer kaže se da te liste idu, zajedničke liste idu na Predstavnički dom i onda se potvrđuju većinom glasova konstitutivnih naroda u Domu naroda, a ako ne dobiju potvrdu u Domu naroda, onda važi nakon drugog kruga, nakon ponovljene procedure ono što je utvrdio Predstavnički dom. Ko će napraviti tu zajedničku listu o kojoj će glasati Predstavnički dom? U Zakonu se ne kaže da će Predstavnički dom, kao što čujem ja sada glasanjem zapravo jednog po jednog kandidata napraviti te zajedničke liste, nego se kaže da će se napraviti zajedničke liste i da onda te zajedničke liste ili zajednička lista zavisno koliko ih bude, idu na glasanje u Predstavnički dom. Ja sam tu imao problem, dakle tehnički problem da do kraja u sebi kada sam pokušavao da demonstriram tu situaciju sam sebi da bi je sebi pojasnio naišao na problem. Evo dakle, živi bili pa vidjeli. Vjerovatno će ovo danas biti usvojeno ovdje u ovom domu. Sačekaćemo neće to biti dugo vremena izbor predsjednika i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, pa ćete vidjeti i vjerovatno se sjetiti o čemu ja danas govorim.

Sljedeća grupa razloga je zapravo nepotpunost Izbornog zakona. Mi smo donjeli ranije Izborni zakon koji u sebi nije sadržavao ključne odredbe koje evo sada pokušavamo da uredimo ovim zakonom. Izbor nas ovdje koji sjedimo, a zovemo se Dom naroda države Bosne i Hercegovine, dakle izbor delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i dalje ostaje neuređen Izbornim zakonom. Dakle mi ćemo i dalje u Bosni i Hercegovini imati nepotpuno Izborni zakon. Zašto to nije urađeno sa ovim izmjenama i dopunama? Ja mogu da pretpostavljam, imam i svoje mišljenje. Neću ga iznositi sada, ali samo skrećem dakle pažnju na činjenicu da Bosna i Hercegovina i nakon tri promjene koje je nametnuo Visoki predstavnik i ovoga što će danas biti usvojeno ovdje neće imati potpun Izborni zakon, a pod potpunim Izbornim zakonom podrazumjevamo onaj zakon koji uređuje izbor svih organa vlasti u Bosni i Hercegovini koji se biraju na izborima.

I sljedeća grupa razloga koje čine jednu karakteristiku ovog teksta je međusobna suprostavljenost rješenja koja su navedena u Izbornom zakonu. Dr Genjac je govorio dakle o tome. Ja nemam namjeru da ponavljam, je u suprotnosti su član 10.12 stav 1. koji govori da se broj delegata iz svakog konstitutivnog naroda iz reda ostalih koji se biraju u Dom naroda i zakonodavno tijelo svakog kantona je proporcionalan broju stanovnika kantona prema posljednjem popisu. Da bi se u članu 19.16 a. stav 2. tačkama od 1. do 10. kada je pitanju izbor delegata iz pojedinih kantona u Dom naroda Federalnog parlamenta utvrdila rješenja koja u potpunosti odudaraju od ovoga principa iz člana 10.12. Oni su istina ograničena jednim dijelom ustavnim rješenjima, jer iz svakog kantona mora biti predstavnik najmanje jednog konstitutivnog naroda, ali i kada se ta računica uključi, opet je ovo suprostavljeno odredbi člana 10.12.

Ako su narodi ravnopravni na cijeloj teritoriji države Bosne i Hercegovine, ako su ravnopravni u Federaciji Bosne i Hercegovine, zar možda nije bilo bolje da smo danas dobili pred sebe ovdje tekst Izbornog zakona koji bi kada je izbor delegata u Dom naroda Federalnog parlamenta u pitanju sadržavao možda sljedeće rješenje. Ne znam da li je iko ovdje razmišljao da recimo iz 7 ovih većih kantona budu predstavnici pod 2 dakle predstavnika svakog konstitutivnog naroda, a da evo iz ovih manjih kantona, 3 kantona bude po jedan predstavnik svakog konstitutivnog naroda. Zar to nije bilo bolje rješenje, nego da sada ovdje vodimo zaista raspravu i vidimo dakle rješenja koja uopće nisu u skladu sa popisom stanovništva iz 91. godine. Toliko. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodine Džaferoviću. Krivi navod gospodin Genjac, pa Ivo Živković.

HALID GENJAC

Ma kolega Tokić sačekao sam da se vrati, opet ne možemo više čekati. Pošto je pozvao se kolega Tokić na dvije stvari, prvo ako je neko slušao gospodina Genjca. Možda u ovoj sali je malo ljudi slušalo. Ja razumijem, ovo je problematika koja treba se dobro udubiti u Izborni zakon, dobar dio ljudi ne interesira i možda, šta ja znam. Međutim ja se ne rukovodim time da li mene neko ovdje sluša pažljivo. Ja se rukovodim time da kažem ono što je primjedba da ostane zapisano, jer sa ovim problemima ćemo se i suočavati. A mislim da je bitno i šta javnost misli. To je jedna stvar.

Dvije primjedbe koje je kolega Tokić pozvao osvrćući se na moju diskusiju. Nisam pravio nikakvu zamjenu teza ni pokušavao to, jer Zakon kaže u članu 10.12 da će se nacionalne delegacije iz kantona za Dom naroda odražavati strukturu stanovništva tog kantona. Da će procentualno zastupljenost svakog konstitutivnog naroda u toj delegaciji odražavati strukturu tog kantona. Ja znam da se mora uvažavati distribucija tog naroda unutar Federacije kompletno, ali se navodi i struktura kantona će se proporcionalno odraziti na strukturu delegacije za Dom naroda iz tog kantona. Zato sam ja ukazao na nelogičnost da se u jednom članu govori to, u drugom članu poziva se na popis iz 91. iz meni nejasnih razloga prilično odstupa. Dakle, nemam ni svrhe posebne niti namjere da neku zamjenu- pravim više to pitanje.

Međutim, važnija stvar, važnija stvar koju ne bi zaista da nije pomenuto to u diskusiji nebi se ni osvrtao, mi smo na Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovini imali raspravu 99. godine o Izbornom zakonu koji je u saradnji sa međunarodnom zajednicom tada bio predložen. Samo dvije rečenice tri iz diskusije gospodina Tokića tada. - Ovaj zakon na pravu 21. vijeka promovira diskriminaciju i segregaciju. Moramo se pogledati u ovom trenutku u oči i razmisliti da li iko ima pravo ostaviti nedefinisanu diskriminatornom položaju preko 1/3 stanovništva u BiH i onemogućiti ljude da ikada budu kandidovani ili pak da imaju pasivno biračko pravo vezano za izbor u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predsjedništva Bosne i Hercegovine itd. itd. da ne čitam dalje. Gospodin Tokić navodi sada da će određeni eksperti iz Vijeća Evrope to rješavati itd. moguće, vjerujem. Međutim, krajnje je vrijeme da se to pitanje riješi, jer bi bilo ovog trenutka kada se radi ova dopuna Izbornog zakona, jer nema nakon ovoga eksperata.

Nakon ovoga će se održati izbori u oktobru po ovome dakle. Izbori u oktobru nakon ovih dopuna Izbornog zakona će se održati sa članovima koji su po ocjeni gospodina Tokića diskriminatorni. Drugim riječima hajmo održati izbore po članovima koji su diskriminatorni, a onda će neki eksepti razmatrati Izborni zakon i rješavati to pitanje. Drugim riječima izbore na četiri godine da se održe, a nakon toga će neka grupa eventualno nekada razmatrati. Mislim da je to šteta. Mislim, pogotovo kada se ima u vidu da je mandat na četiri godine, da je trebalo to pitanje riješiti prije ovih izbora. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu, gospodin Ivo Živković delegat. Ima li još prijavljenih za diskusiju? Nema. Netačan navod gospodin Niko.

IVO ŽIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege izaslanici, dame i gospodo, uvaženi gosti iz Vijeća ministara i međunarodne zajednice, ja takođe želim samo kratko da iznesem nekoliko svojih razmišljanja vezano za Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona. Pohvaljujem angažman Vijeća ministara na ovom problemu na ovoj dopuni da imamo jasan i precizan Izborni zakon za izbore koji su neodgodivo zakazani za 5.10. Ovim izmjenama i dopunama se takođe upotpunjuje i onaj dio koji nisu ugrađeni, koji su ostali van koliko se ja, ako sam dobro pratio tu problematiku ono što je ostalo van nakon Odluke Visokog predstavnika, van Izbornog zakona.

Međutim, moram da izrazim jedno svoje osobno nezadovoljstvo kada je u pitanju izbor konstituiranja Doma naroda Parlamenta Federacije i posebno člana 4. 19.16, dakle ovaj novi članak 19.16 a. kada je u pitanju raspodjela mjesta konstitutivnih naroda po kantonima. Uvažavajući preciznosti i neumoljivost matematike koja je ovdje takva kakva je ja moram da u ime mog kantona iz koga ja dolazim, a to je Posavski kanton i mi smo do sada imali 5 predstavnika u Domu naroda, sada po ovom izračunu imamo 3. Pohvaljujem da je svaki konstitutivni narod zastupljen u svakom kantonu, to je jako važno, međutim u ime kantona iz koga dolazim koji je da ne govorimo o prošlosti prvo prekrojen u Dejtonu, pa onda ima vrlo loše i rezultate povratka u svojoj bližoj okolini itd. hvala bogu da to ide nešto u zadnje vrijeme bolje.

Dakle, nemam, obzirom da sam legalist i da sam prihvatio član 100., a posebno da se našalim što je gospodin Šimić izašao van negdje na drugi sastanak, moram se izjasniti "za" da bi imala prijedlog većinu u Federaciji, jer je ona ovog trenutka koliko ja vidim prema broju kolega izaslanika može biti vrlo upitna, a jedino što mi ostaje to je osobno nezadovoljstvo koje je mislim dobrim dijelom opravdano.

Ostaje u budućnosti da se možda kada se stvore bolji politički uvjeti i klima i prije svega dođe do novih raspodjela snaga političke volje u Bosni i Hercegovini da se ova pitanja koja su ovdje danas psominjana i diskriminatorna određena diskriminacija koja je doista ostala, kao i raspodjela možda po kantonima i ono što je, o čemu je govorio gospodin Džaferović, to je isto vrlo važno, to je konstituiranje ovog doma visokog u kojem mi sjedimo gdje je OSCE nekoliko puta mjenjao pravila, a i sada je ostalo dvojbeno njegovo konstituiranje, moje osobno razmišljanje i time završam da čovjek koji ovdje dođe mora da bude negdje izabran. Ovakvim sada prijedlogom ovdje se može doći iz reda građana, dakle može se osporiti legalitet i legitimitet takvih osoba, međutim o tom potom u budućnosti. Sada je takvo kako je.

Dakle, ja obzirom na entitetsku većinu koja je potrebna ću se ipak izjasniti za ovo, jer sam prihvatio članak 100. ali ostaje jedino što mogu ovog trenutka izraziti svoje osobno nezadovoljstvo sa ovim što sam rekao. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Živkoviću. Riječ ima, krivi navod ili netočan navod, gospodin Niko. Izvolite. Netočan ili netačan navod, kombinacija jezika.

NIKO SUŠAC

Gospodine predsjedatelju, kolege izaslanici, ne bi se mješao u polemiku Tokić – Genjac, ali bi ipak prokomentirao članak 10.12. Naime, on kaže – broj izaslanika iz svakog konstitutivnog naroda iz reda ostalih koji se biraju u Dom naroda iz zakonodavnog tijela svakog kantona je proporcionalno broju stanovnika kantona prema posljednjem popisu.

Tu se ne govori o narodu. To znači 200 tisuća ima Hercegovačko neretvanska Županija, a Sarajevo 400 tisuća stanovnika. Sarajevo će imati duplo više izaslanika u Domu naroda, ne govori se kojih naroda. Tu je kvaka.

Što se tiče biranja naroda može se dogoditi da ima 100 tisuća Hrvata u HN Županiji i 100 tisuća Bošnjaka. To ne znači da će jednako biti u Domu naroda, jer ukupno Bošnjaka i Hrvata može biti 500 tisuća recimo u Federaciji i 1 izaslaničko mjesto nosi koliko je to, 25 tisuća, a bošnjačko možda nosi 80 tisuća. To su samo male matematičke zamke dakle nije se radilo o Domu naroda.

I gospodine Džaferoviću ne mogu biti tri izaslanika. Dva. Sedamnaest izaslanika u Domu naroda i nema 3/3 to su 2/3, jer 17 nije djeljivo sa 3. A kada bi sebi dozvolio komentar, vjerojatno će parlamentarna većina u Zastupničkom domu formirati listu. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Niki.

Zaključujem raspravu. Nema više prijavljenih. Izvolite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege delegati da ne bude da mi Srbi nemamo šta reći o Izbornom zakonu i o izmjenama i dopunama Izbornog zakona, pa i da ne bude da smo mi presretni sa ovim izbornim zakonom i sa predloženim izmjenama i dopunama. Dakle, potpuno je jasno gospodo da su izbori 5. i da naša pozicija ovdje nakon usvajanja zakona u Predstavničkom domu prilično jasna i da neizglasavanje eventualno ovdje zakona naravno ima određene posljedice.

Dakle gospodo što se tiče nas Srba mi ćemo glasati za Zakon, a nezadovoljni kao i ostali koji će glasati, a biti nezadovoljni.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću. Riječ ima gospodin Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja ću isto glasati za Izborni zakon, a moram kao i kolega Novaković reći da nisam sretan sa rješenjima koja su tu data. Naime, ja u osnovi nisam sretan sa onim što je VIjeće ministara nakon koliko, 2-3 svoja sastanka na ovu temu uspjelo da usaglasi itd. Pa i jedno od rješenja je ovo što je ne znam neki od kolega je o tome govorio i raspodjelu ovu po kantonima.

Ovo što je Niko govorio matematika je tu potpuno jasna i ona je egzatna i tu ako se taj princip prihvati, a on je prihvaćen ovdje, onda se tu nema šta polemizirati. Međutim, postavlja se pitanje je li pravi princip? Mislim da je gospodin Džaferović govorio o nekakvim drugim i trećim principima i meni osobno kao čovjeku je žao što nisu različiti principi bili ukršteni kod predlagača, pa se tražila možda bolja forma. Eto toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Divkoviću. Riječ ima gospodin Dragutin Ilić.

DRAGUTIN ILIĆ

Ja želim samo da uputim prijekor Savjetu ministara da je napravilo ovakvo jedan traljav prijedlog.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Iliću na kratkoj diskusiji. Za riječ se javio Špirić, predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, uvaženi delegati, cijenjeni gosti, ja mislim da je danas dobro da dođemo do zaokruživanja pravne legistative da bi izbori 5. oktobra mogli biti provedeni. Zato mislim da svi oni koji su uložili truda da smo dobili ovakav prijedlog koji će danas usvojen, bez obzira na ovu žestinu izrečenih kritika i primjedbi i ako smo se izjasnili za član 100. Poslovnika, ja ću svoj doprinos dati glasajući za ove izmjene i dopune svjestan da Izborni zakon nije idealan, da ukoliko bude političke volje on je podložan izmjenama i promjenama poslije izbora, ali na stvaranju takve volje treba u buduće raditi.

Mislim da je Savjet ministara i sama Izborna komisija i OHR da su uradili dobar posao što su ponudili prijedlog. Niko nije branio poslanicima da sačine i vlastiti prijedlog. Možda bi danas bilo dobro da smo imali taj prijedlog sa, gdje se tobože ne krše ljudska prava koji je idealistički ili mnogo idealniji od ovoga koji smo dobili, ali u svakom slučaju ja ću podržati ovakav prijedlog. Mislim da je jako bitno da ovim činom danas završimo stvaranje dakle zaokruživanje te formalno pravne legistative da bi izbori bili provedeni 5. oktobra.

I svi oni koji su uložili truda i za ovakav prijedlog vrijedni su hvala, a na nama je da li u ovom sazivu ili u budućem sazivu da stvaramo atmosferu da kršenja ljudskih prava bude što je manje na terenu, a ne da kršenja ljudskih prava nema u zakonskim prijedlozima, a da na terenu na svakom metru možemo susresti slučajeve kršenja ljudskih prava.

Dakle, ja ću glasati za ovaj prijedlog i ne mislim da je on toliko loš i ne mislim da je u toj mjeri diskriminatorski, jer da sam danas izgovorio ove riječi koje su izgovorili oni koji su glasali za proceduru člana 100. nikada svoj karton zapamtite ne bi digao za taj zakon. Ali to samo govori o našem, nažalost licemjerstvu. Hvala vam lijepo.

Riječ ima ministar Mihajlović. Time zaključujemo raspravu.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Uvaženi delegati, ja sam saslušao sve vaše primjedbe i dobro je to što ima komentara. Mi smo na Savjetu ministara takođe vodili dugu raspravu vezano za ove izmjene i dopune. Mi smo imali najprije određene alternative po nekoliko, po dvije tri alternative za pojedina rješenja koja ste i vi danas ovdje govorili, ali naravno obzirom da se radi o članu 100. po kome mora ići na Dom naroda i Predstavnički dom mi smo morali isčistiti te alternative i predložiti rješenja bez alternativa i došlo se do određenih kompromisa, a ti kompromisi su upravo ovdje pretočeni. Mi nismo mogli da ulazimo korak, da idemo korak dalje u odnosu na ustavna rješenja, Ustava Bosne i Hercegovine koja su jasna, bez obzira što ima podjeljenih mišljenja da su neke odredbe Izbornog zakona da nisu u skladu sa najvišim konvencijama o ljudskim pravima itd. itd. To je naravno stvar za možda sljedeći parlament kada se bude o tome razgovaralo, s obzirom da smo sada članica Savjeta Evrope i zna se tu procedura kako i na koji način može doći do određenih izmjena Ustava Bosne i Hercegovine koje regulišu izbor Predsjedništva, prije svega Bosne i Hercegovine itd.

Ali, mi smo morali da se držimo Ustava i Ustavom je to jasno precizirano kako se biraju članovi Predsjedništva, bez obzira na mišljenja koja smo čuli ovdje i mnogo puta ranije da prilikom usvajanja Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Dakle, takođe bi bilo nam je ograničavajuće da smo mi morali da u ovim izmjenama i dopunama pridržavamo se strogo izmjena ustava entiteta kroz amandmane koji su u Republici Srpskoj usvojeni, a u Federaciji nametnuti. Prema tome to je bio jasan naš okvir na osnovu koga smo mi morali ovo da radimo.

Naravno, ima ovdje i čiste matematike o kojima je bilo riječi kako se biraju delegati u Dom naroda Federacije Bosne i Hercegovine. Bilo je na Savjetu ministara i druga varijanta, ali je suština da mora biti izabrano jednak broj isti broj tri konstitutivna naroda. Znači i Srba i Bošnjaka i Hrvata kao što je to predviđeno ovdje po 17 iz svakog konstitutivnog naroda i 7 iz reda ostalih. Primjedba zašto je to ostalih, pa jednostavno to je tako regulisano i ustavnim amandmanima i nije usvojen zakon o nacionalnim manjinama još uvijek u Parlamentu u proceduri, iako je u Savjetu ministara on dobio zeleno svjetlo. To su znači stvari neke koje će se rješavati u nekom budućem periodu, u nekoj drugoj političkoj atmosferi većoj toleranciji itd.

Jasno je ovdje rečno da izbor predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine i izbor predsjednika i dva potpredsjednika u Republici Srpskoj su na različit način. Ali to je isto tako nama bilo ograničavajuće jer to je ustavima entiteta, odnosno amandmanima tako regulisano. Znači nisu ista ustavna rješenja i mi ovim izmjenama nismo ništa drugačije mogli da uradimo nego smo samo primjenili ustavna rješenja jednog i drugog entiteta.

Nadalje moram da kažem da entiteti takođe svoje izborne zakone treba da usklade sa ovim i oni će vjerovatno na bazi ovoga sada okvirnog, državnog zakona izvršiti svoje usklađivanje, dopuniti svoje izborne zakone vezano za ove izmjene i dopune, odnosno saglasno amandmanima na ustave koji su provedeni u jednom i drugom entitetu.

Ne bi se složio sa gospodinom Ilićem da je ovo kako je rekao trajav ovaj prijedlog Savjeta ministara. Mi smo imali usko mogućnost djelovanja da pretočimo ovo iz ustavnih amandmana jednog i drugog predloga. A uostalom bilo je mogućnost ovo što je rekao

predsjedavajući da vi delegati ponudite bolja rješenja koja su bila moguća i da dođemo do kvalitetnijeg rješenja što bi mi pozdravili. Mi smo uložili truda i napora i postigli jedan koncesus u Savjetu ministara da dođemo do ovakvog prijedloga, ne smatrajući ovo idealnim. I svakako da nama je želja da što prije imamo kompletan Izborni zakon, da prije samih izbora političke stranke imaju jasna i precizna pravila po kojima će se izbor odvijati i da to što prije dođe, s obzirom da je evo već na neki način ulazimo u predizbornu kampanju, da imamo jasna rješenja.

I još jedan odgovor kako će se birati predsjedni, potpredsjednici Federacije. Tamo je rečeno ko predlaže, znači klubovi u Domu naroda predlažu kandidate, a skupštinska većina ta koja sastavlja listu znači prije same sjednice dođe do, skupštinska većina mora da funkcionira koja će predložiti listu ili liste koje će glasati se u Predstavničkom domu. Ima tu naravno, kada se dođe do kompletnog prečišćenog teksta Izbornog zakona kada se to poveže na jedno mjesto. Teško je sad govoriti izolovano samo sa ovim izmjenama i dopunama, bez ostalog integralnog teksta zakona, kada se to sve sagleda, vjerovatno neke nejasnoće će biti koje će se usaglasiti. A naravno tumačenje Izbornog zakona može takođe se tražiti.

Ovo je rađeno u saradnji sa predstavnicima takođe OHR-a i Izborne komisije tako da je dobrim dijelom ovo ipak usaglašeno i došlo se do jednih rješenja koja po mom mišljenju mogu biti prihvatljiva uz opasku da nije idealno, ali nije ni traljavo. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zavhaljujem ministru Mihajloviću.
Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je zato da usvojimo ponuđene izmjene i dopune stalnog Izbornog zakona koje so dobili od Vijeća ministara? – 8

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? – 2

Dakle 8 za, 2 protiv, 2 uzdržana. Treba li entitetsku većinu? Ima i entitetsku većinu.

Dakle konstatujem da smo usvojili izmjene i dopune stalnog Izbornog zakona i time su se stekli uslovi da se izbori 5. oktobra mogu nesmetano održati, a i pripreme za izbore.

Ja vam se zahvaljujem.

Dobili ste pozive za naredno redovno zasjedanje 18. ovog mjeseca, dakle proučimo materijale i vidimo se na narednom zasjedanju.

Hvala vam lijepa.